

Çmobilizimi

Çmobilizimi është procesi i largimit të forcave të armatosura të një kombi nga statusi i gatishmërisë luftarake. Kjo mund të jetë si rezultat i fitores në luftë, ose për shkak se një krizë është zgjidhur në mënyrë paqësore dhe forca ushtarake nuk është më e nevojshme. E kundërta e çmobilizimit është mobilizimi, i cili është akti i thirrjes së forcave për shërbimin aktiv ushtarak. Çmobilizimi me forcë i një armiku të mundur quhet çmilitarizimi.

Kombet e Bashkuara e përkufizojnë çmobilizimin si "një proces i shumëanshëm që vërteton zyrtarisht ndryshimin e statusit të një individi nga të qenit anëtar i një grupimi ushtarak të një lloji në të qenit civil".^[1] Personat që i nënshtrohen çmobilizimit hiqen nga komanda dhe kontrolli i forcës dhe grupit të tyre të armatosur dhe fillon transformimi nga një mentalitet ushtarak në atë të një civili. Megjithatë luftëtarët bëhen civilë kur marrin dokumentet e tyre zyrtare të shkarkimit, lidhja mendore dhe lidhjet formale me strukturën e tyre komanduese ushtarake ende ekzistojnë. Për të parandaluar ribashkimin e ushtarëve me grupet e tyre të armatosura, duhet bërë punë e rëndësishme përgatitore për të siguruar që luftëtarët të jenë gati për t'u riintegruar në shoqëri dhe të aftë për t'u kthyer në jetën e tyre civile. Civilët luajnë një rol të rëndësishëm në mbështetjen e luftëtarëve për t'u rikthyer në jetën civile duke i ekspozuar ata ndaj stileve të jetesës dhe mendësisë civile që luftojnë mentalitetin e ngurtë ushtarak që ushtarët fitojnë gjatë kohës së shërbimit.

Çmobilizimi mund të jetë i pjesshëm ose i plotë në varësi të numrit të njësive të hequra nga struktura komanduese. Procesi është shpesh një pjesë simbolike dhe domethënëse e procesit të paqes gjatë të cilit palët në konflikt e pranojnë qëllimin e tyre për të konsoliduar paqen.

Kombet e Bashkuara e identifikojnë çmobilizimin si pjesë të një qasjeje me tre drejtime për menaxhimin e konfliktit.^[2] Kjo përfshin çarmatimin, çmobilizimin dhe riintegrimin për të nxjerrë luftëtarët nga situatat e konfliktit, si dhe për të hequr armët dhe për të ndihmuar ish anëtarët e grupeve të armatosura të ribashkohen me shoqërinë.

Në ditët e fundit të Luftës së Dytë Botërore, për shembull, Forcat e Armatosura të Shteteve të Bashkuara zhvilluan një plan çmobilizimi i cili do të shkarkonte ushtarët në bazë të një sistemi pikësh që favorizonte kohëzgjatjen dhe disa lloje shërbimi. Forcat e Armatosura Britanike u çmobilizuan sipas një skeme "mosha dhe shërbimi".^[3]

Dy qasje ndaj çmobilizimit

Manuali Operacional i Paqeruajtjes së Kombeve të Bashkuara rendit dy qasje të ndryshme për çmobilizimin. Këto qasje janë vendet gjysmë të përhershme të çmobilizimit (kantonet) ose metoda e lëvizshme që nënkupton çmobilizimin në vendet ku janë mbledhur ish-luftëtarët.^[1]

Përdorime të tjera

Në zhytjet profesionale, çmobilizimi është çmontimi, paketimi dhe transportimi në ruajtje të shtrirjes së zhytjes dhe, sipas rastit, rikthimi i vendit në gjendjen fillestare. Mobilizimi është proces i kundërt.^{[4][5][6][7]}

Referime

1. "United Nations Operational Guide to the Integrated Disarmament, Demobilization and Reintegration Standards" (<https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/operational-guide-rev-2010-web.pdf#page=146>) (PDF). *United Nations Peacekeeping* (në anglisht). 2010. Marrë më 2022-05-21.
2. "Disarmament, Demobilization and Reintegration" (<https://peacekeeping.un.org/en/disarmament-demobilization-and-reintegration>). *United Nations Peacekeeping* (në anglisht). Marrë më 2022-05-22.
3. See Alan Allport, *Demobbed. Coming Home after the Second World War*, Yale University Press, 2009.
4. "Dive Works Special Terms and Conditions" (<https://web.archive.org/web/20200229193630/http://diveworks.com.au/special-terms.pdf>) (PDF). *diveworks.com.au* (në anglisht). Arkivuar nga origjinali (<https://diveworks.com.au/special-terms.pdf>) (PDF) më 29 shkurt 2020. Marrë më 22 nëntor 2019.
5. "Job title: Diving technician" (<https://www.bluestreamoffshore.com/export/fe/fe8132E4liakjyhsx.pdf>) (PDF). *www.bluestreamoffshore.com* (në anglisht). Marrë më 22 nëntor 2019.
6. Diving Recommended Practice (<https://law.resource.org/pub/us/cfr/regulations.gov.docket.08/USCG-1998-3786-0110.pdf>) (PDF). *Report No: 411* (Reportazh) (në anglisht). International Association of Oil & Gas Producers. qershor 2008. **{{cite report}}: Parametri i panjohur |authors= është injoruar (Ndihmë!)**
7. *IMCA D 014: IMCA International Code of Practice for Offshore Diving* (https://www.oceanologyinternational.com/_novadocuments/412902?v=636459019496800000) (në anglisht) (bot. Rev. 2). International Marine Contractors Association. shkurt 2014.

Lexim më tutje

- E McGaughey, 'Will Robots Automate Your Job Away? Full Employment, Basic Income, and Economic Democracy' (2018) SSRN, part 3(2) (https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3044448)

Marrë nga "<https://sq.wikipedia.org/w/index.php?title=Çmobilizimi&oldid=2962472>"